

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Fonetický ústav

doc. PhDr. Jan Volín, Ph.D.

Posudek vedoucího práce

na bakalářskou práci Martiny Englmaierové

Percepce průběhů F0 v českých dvojslabičných slovech a v analogickém hudebním materiálu

Bakalářská práce Martiny Englmaierové se zaměřuje na vnímání základní hlasivkové frekvence, která je hlavním korelátem řečové melodie, tj. jedné ze zásadních složek prozodie mluvených projevů. Mapuje citlivost posluchačů na změny ve výškových krocích a tuto citlivost ověřuje i na materiálu hudební povahy. Sleduje tak dva hlavní cíle: jednak přispět k souboru znalostí o právě postřehnutelných rozdílech při vnímání řečových melodií, jednak poskytnout další konkrétní argumenty do debat o společných rysech řeči a hudby. Spojení těchto dvou témat je velmi užitečné, neboť zpřesněním dnes ne zcela jasných představ poskytne možnost efektivněji plánovat další empirický výzkum v dané oblasti.

Předložená práce sestává z šesti oddílů, přehledu použité literatury ve sjednoceném formátu a dvě přílohy přibližující sběr dat. I další formální náležitosti jsou splněny. Jak avizuje hned první oddíl (Úvod), témata jednotlivých částí práce na sebe logicky navazují a celková stavba je tak přehledná.

Ve druhém oddíle práce je vybudováno teoretické zázemí provedeného experimentu. Autorka shromáždila odpovídající množství relevantní literatury a svým textem prokazuje, že je schopna odborným textům nejen porozumět, ale také z nich poučeně vybírat a vybrané porovnávat a hodnotit. Vede čtenáře od problematiky obecnější (psychoakustický základ řečové percepce) k otázkám specifitějším (zkoumání právě postřehnutelných rozdílů) a kromě základních znalostí nashromážděných v dané oblasti představuje formou prezentace úzce zaměřených empirických studií i poznatky získané v nedávné době.

Popis metodiky práce ve třetím oddíle je v souladu s dnešními zvyklostmi dostatečně podrobný na to, aby byla studie replikovatelná. Autorka důkladně vysvětluje přípravu několika skupin testových položek a nezamlčuje ani problémy se získáváním homogenního vzorku řečových prvků, který by zajistil rigoróznost experimentu. Chvályhodná je pečlivost při přípravě položek

hudebních, kde autorka musela hledat kompromis mezi požadavkem paralelnosti s řečí a kritérii pro hudební prvek.

Prezentace výsledků ve čtvrtém oddíle práce je přehledná a logicky vystavěná. Postupuje od výsledků hrubých k detailnímu pohledu na jednotliviny a nechybí ani rozbor vnitřní konzistentnosti respondentů či částečná položková analýza. Grafy a tabulky jsou srozumitelné, mají autonomní legendy a osy grafů jsou řádně popsány. Výsledky by možná zasluhovaly ověření významnosti rozdílů pomocí metod inferenční statistiky, avšak vzhledem k povaze dat, a také k obvykle vyžadované hloubce analýz u tohoto stupně kvalifikačních prací je odhad významnosti z chybových úseček postačující.

Diskuse výsledků v pátém oddíle je adekvátní. Autorka vybírá zajímavé momenty a velmi rozumně, a zároveň střizlivě je komentuje, případně pro ně hledá vysvětlení (např. vliv náhodných vlivů na výsledky a vztahy mezi kognitivně psychologickým založením respondenta a jeho testovou strategií apod.).

V rámci obhajoby navrhuji, aby diplomantka zodpověděla následující otázky:

(1) Graf na obr. 47 obsahuje pouze 17 datových bodů, respondentů by však mělo být 18. Kam se ztratil údaj o jednom z respondentů a jaký vliv by měl na výsledný korelační koeficient?

(2) Podle které ze současných norem je naformátována bibliografie na konci práce? (Mou otázku vyvolala zejména absence stránek u odkazů na časopisecké články.)

(3) Doplňující sadu dat přinesl i dotazník týkající se hudebnosti subjektů. Jak je v současné době odborníky definována hudebnost a jaké další otázky by případně mohly stávající dotazník rozšířit? (Nemyslím tím přímé testování hudebních schopností, ale skutečně dotazníkové šetření.)

Celkově je z předložené práce patrna autorčina pracovitost a zaujetí pro řešení výzkumného úkolu. Text je občas formulačně poněkud neobratný, avšak celkově jazykově korektní. Konstatuji tedy, že bakalářská práce Martiny Englmaierové splnila svůj účel a svým obsahem i rozsahem vyhověla požadavkům kladeným na práce dané úrovně. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 25. 8. 2017

.....

doc. PhDr. Jan Volín, Ph.D.